

עמ"ת 62430/09/23 - מדינת ישראל נגד אורהאן ג'ארחי

בית המשפט המחוזי בחיפה

08 אוקטובר 2023

עמ"ת 62430-09-23 מדינת ישראל נ' ג'ארחי (עציר)

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: אורהאן ג'ארחי (עציר)

החלטה

לפניי ערר המדינה על החלטת בית משפט השלום בעכו (כב' השופט וויליאם חאמד) מיום 28/9/23 בגדרה הורה בית המשפט קמא על מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני יחד עם פיקוח אנושי ותנאים נוספים, הכוללים התחייבות עצמית, ערבות צד ג' של כל אחת מהמפקחות וכן צו איסור יציאה מהארץ. עוד הוחלט על צו פיקוח מעצרים למשך חצי שנה.

עסקינן בבקשה למעצר עד תום ההליכים אשר הוגשה נגד המשיב במקביל לכתב אישום שהוגש נגדו, ואשר מייחס לו עבירות של הפרת הוראה חוקית, גניבה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, תקיפה סתם, איומים, חבלה במזיד לרכב, ותקיפה סתם - בן זוג.

בהחלטתו לעצור את המשיב באיזוק אלקטרוני, קבע בית המשפט קמא כי אין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה, וכי מתקיימת עילת מעצר של מסוכנות "מכח חזקה בדין ולאור העבירה של אלמ"ב, חזקה אשר נתמכת בקיומו של עבר פלילי שלחובת המשיב".

החלטת בית המשפט קמא ניתנה לאחר שנדרש בעניינו של המשיב תסקיר מעצר. שירות המבחן, לאור התרשמותו, ולאור שיקולי שיקום, המליץ על מעצר באיזוק אלקטרוני בשילוב פיקוח אנושי. לפי שירות המבחן, יש בכך כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב כלפי המתלוננים (בת זוג ואביה).

בית המשפט קמא אימץ למעשה את המלצת שירות המבחן. זאת עשה, לאחר ששמע את המפקחות אשר הוצע כי ישמשו בתור פיקוח אנושי על המשיב בנוסף לאיזוק האלקטרוני (אמו ודודתו של המשיב).

המדינה מיאנה להסכים עם החלטת בית המשפט קמא. בהודעת הערר מלינה היא על כך, כי בית המשפט קמא נימק את החלטתו "בקצרה ומבלי שהתייחס לכלל השיקולים הצריכים במקרה דנן". לדידה, תסקיר המעצר טומן בחובו "ממצאים שליליים במובהק", בין היתר, קיימת רמת סיכון לא מבוטלת להישנות התנהגות פורצת גבולות החוק מצידו של המשיב, שהינו בעל דפוסים אלימים ותוקפניים. עוד ציין שירות המבחן, כי רב הנסתר על הגלוי "בכל הקשור לשאלת השימוש ברעה בחומרים פסיכואקטיביים מצד המשיב. שירות המבחן גם ציין כי אחת המפקחות המוצעות (דודתו) אינה מודעת לנסיבות שהובילו למעצרו של המשיב ואינה מכירה דפוסים אלימים באופיו.

עוד נטען מפי העוררת, בין היתר, כי בית המשפט קמא לא התייחס לכך כי כנגד המשיב תלוי ועומד מאסר מותנה "חב הפעלה" לתקופה של 18 חודשים, "עובדה אשר, כשלעצמה, מטה את הכף לעבר הותרת המשיב במעצר מאחרי סורג ובריח". זאת, על אחת כמה וכמה בשים לב למרחק "הקצר" בין טמרה (מקום המעצר באיזוק) לבין עכו (מקום מגוריה של המתלוננת).

בדיון לפניי חזר ב"כ העוררת על הודעת הערר והוסיף, בין היתר, כי עסיקנן במקרה "כה מובהק" בו המסוכנות "זועקת לשמיים", וכי מתקיים גם חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט. בנוגע לתסקיר נטען, כי אי אפשר מצד אחד לקבוע שקיימת רמת סיכון לא מבוטלת להישנות התנהגות פורצת חוק, ומאידך להמליץ על מעצר באיזוק אלקטרוני. ב"כ העוררת הפנה לפסיקה ממנה ביקש ללמוד, כי תסקיר מעצר הוא "כלי עזר מקצועי בלבד", כאשר בית המשפט הוא זה ששוקל בסופו של יום את השיקולים הרלוונטיים, שלא בהכרח זהים לשיקולי שירות המבחן. ב"כ העוררת ביקש לשוב ולהדגיש, כי המשיב "לא שעה להחלטות וועדת השחרורים שעשה חסד עמו, למה שיקשיב להחלטות בית המשפט במעצר בפיקוח אלקטרוני?".

ב"כ המשיב ביקש לדחות את הערר והלין על הטענה כי קיימת הפרה מצידו של המשיב לתנאי השחרור, שכן הפרה כזו אינה מתקיימת כלל. הסנגור ציין כי פנה "לתביעות" לצורך תיקון כתב האישום והוסיף, כי "לפי וועדת השחרור הוא צריך לשהות בין השעה עשר בלילה עד חמש בבוקר. העבירה בוצעה בשמונה או תשע בערב". לגבי הטענה של ב"כ העוררת כי "פני המדינה להפקעת השליש", טען הסנגור כי אנו נמצאים עדיין בתחום "אפור מאד", וכי לא ניתן בשלב זה "להיות נחרצים כי מפיקעים לו את השליש". אשר לתסקיר, נטען כי מדובר באחד התסקירים ה"מפורטים ביותר", ויש התייחסות לכל אלמנט נדרש, לרבות לעברו של המשיב, לנסיבות האישיות והמשפחתיות, למתלוננת ולעמדתה (תוך שצוטטו דבריה כי אין היא חשה חשש או איום), ואף לעובדה כי היא שבה להתגורר בביתה, כשאינן כלל מחשבה מצידה על גירושין. הסנגור ציין כי אין הוא חולק "על סוגיית הראיות לכאורה", למעט לעניין ההפרה, ושב והדגיש את המלצת שירות המבחן, שכוללת בחובה גם הטלת צו פיקוח מעצרים, במהלכו יתחיל המשיב בטיפול. עוד הודגש, כי למשיב אין עבר בעבירות אלימות.

דין והכרעה

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, ולאחר שעיינתי בהודעת הערר על נספחיה, בתיק בית המשפט קמא, ובתיק הראיות של העוררת, **נחה דעתי כי דין הערר להידחות.**

אקדים ואומר כי אכן, המלצת שירות המבחן, כשמה כן היא, הינה המלצה בלבד, כאשר בית המשפט הוא זה שאמון בסופו של יום על מלאכת האיזון בין מכלול השיקולים לצורך מתן החלטה מושכלת בבקשה כגון דא.

בעניינינו, דומני כי בית המשפט קמא עשה מלאכתו נאמנה, תוך שהלך עקב בצד אגודל בעניינו של המשיב; קיים מספר דיונים, הורה על הגשת תסקיר מעצר, בחן בעצמו את התאמתם של המפקחים האנושיים (האמא והדודה), והגיע למסקנה כי ניתן לאיין את המסוכנות על-ידי מעצר באיזוק, אשר נתמך בפיקוח אנושי, יחד עם ערבויות נוספות.

כאמור, אין מחלוקת בענייננו כי קיימות ראיות לכאורה לחובתו של המשיב. הסנגור אף חזר על עמדתו זו בדיון שהתקיים לפני כאמור לעיל. זאת, למעט בעניין הפרת תנאי השחרור ברישיון.

כאן יצוין, כי שחרור אסיר בהתאם לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001 מטיל על האסיר תנאי שחרור המפורטים בחוק, מעבר לתנאים הנוספים אותם קובעת הוועדה. בענייננו, אמנם הושם המשיב במעצר בית אך בין השעות 22:00 עד 05:00, כאשר העבירות המיוחסות לו בוצעו מעבר לשעות אלה. אולם, די אם נזכיר את סעיף 13(א) לחוק הנ"ל אשר מחייב כי המשוחרר על תנאי לא יעבור עבירת עוון או פשע נוספת במשך התקופה שמיום שחרורו ועד לסיום תקופת המאסר המקורית. המשיב לכאורה הינו "אסיר ברישיון", עליו חלים התנאים שבחוק, ודי בכך כדי להקים ראיות לכאורה גם לעניין העבירה של הפרת הוראה חוקית.

גם באשר לקיומה של עילת מעצר דומה כי אין מחלוקת בין הצדדים, שכן ברי כי העבירות בהן מואשם המשיב מקימות חזקת מסוכנות; עסקינן בין היתר בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג וכן תקפה סתם אף זאת כלפי בת הזוג. למשיב גם עבר פלילי.

אולם, מן המפורסמות כי בית המשפט מחויב לבחון קיומה של חלופה אשר תביא לפגיעה מידתית בחירותו של הנאשם העומד לדיון. כך גם בענייננו. העובדה כי מעל הנאשם רובץ מאסר מותנה וכי יש לו עבר פלילי, או כי הוא מואשם בעבירות אלימות כלפי בת זוגו, אין בכל אלה כדי למנוע מבית המשפט לבחון קיומה של חלופה למעצר מאחורי סורג ובריח. בית המשפט קמא כך עשה, לא לפני שהורה על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב.

אשר לתסקיר ובניגוד לטענת העוררת, עיון בו מראה כי מדובר בתסקיר מפורט אשר התייחס לכל השיקולים הדרושים לגיבוש המלצה. כך פורטו בהרחבה נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המשיב; פורט הרקע העברייני שלו; שירות המבחן נפגש עם המתלוננת והתרשם מנכונותה להשתלב עם המשיב אף בטיפול זוגי במידת הצורך; שירות המבחן תאר את מצבו הנוכחי, תפקודו ותנאי מעצרו של המשיב, וכן העריך את הסיכון אשר עולה מהמשיב.

בעניין זה שירות המבחן לא התעלם מכך שבשיח עם המשיב הייתה הסתרה סביב נושאים של שימוש לרעה בחומרים פסיכואקטיביים ובנוגע לשלילת חברה שולית בעברו, וכי המשיב התקשה להסביר את מעורבותו הקודמת בפלילים והקפיד להציג צדדים חיוביים ומתפקדים באישיותו.

שירות המבחן גם התרשם ממערכת יחסים בעלת מאפיינים תלותיים ואובססיביים באופן הדדי בין המשיב למתלוננת, מערכת שאינה בשלה דיה בהיותם נשואים טריים. מהאבחון שערך שירות המבחן עלה גם, כי "קיים סיכון בינוני להישנות התנהגות דומה בעתיד".

אולם, בבואו לבחון קיומה של חלופה, שירות המבחן לקח בחשבון את "יכולתו של המשיב להתבונן באופן ראשוני בנסיבות שהובילו למעצרו, את התהליך הטיפולי שעבר במכון 'תפנית' ואת התרשמותנו לטובה מהמפקחות המוצעות, כאשר מקום החלופה מספק מרחק סביר ממקום מגוריה של המתלוננת". זאת, מבלי שהתעלם שירות המבחן

מהרשעתו הקודמת בפלילים של המשיב ומכך כי ביצע את העבירה הנוכחית לכאורה בהיותו במסגרת שחרור מוקדם ממאסר. עוד לקח שירות המבחן בחשבון את הסיכון להישנות עליו הצביע ואת מאפייני אישיותו של המשיב.

בסופו של יום, ועל סמך ההבנה כי הן המשיב והן המתלוננת, שומרים על קשר ובכוונתם לשקם את הקשר הזוגי, לצד הצהרתה של המתלוננת כי אין היא חשה איום מהמשיב במידה וישתחרר, באה המלצת שירות המבחן על "מעצרו באיזוק אלקטרוני בחלופה המוצעת בטמרה". כאשר להערכתם, האיזוק האלקטרוני "יוסיף אלמנט של בקרה חיצונית להבטחת תנאי המעצר". עוד הומלץ על מתן צו פיקוח מעצרים, במהלכו ישולב המשיב "בטיפול ייעודי המותאם לצרכיו במטרה להפחית את הסיכון להישנות", עליו הצביע שירות המבחן.

דומני כי שירות המבחן לא הותיר אבן שלא הפך בניסיון להניח בפני בית המשפט המלצה מותאמת לנסיבות עניינינו. בשים לב לאמור, לא ראיתי כי היה מקום שבית המשפט קמא יסטה מהמלצת שירות המבחן, וטוב עשה שאימץ המלצה זו.

סוף דבר

השורה התחתונה היא, שדין הערר להידחות.

תיק הראיות מוחזר לידי ב"כ העוררת.

ניתנה היום, י"ז תשרי תשפ"ד, 02 אוקטובר 2023, בנוכחות הצדדים.